

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Commentarius In Regulas Juris Pontificii, Qvæ In Libro Qvinto, Et
Sexto Decretalium Continentvr

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1659

Regvla LXVI. Cum non stat per eum, ad quem pertinet, quò minus conditio
impleatur. haberi debet perinde, ac si implecta fuisset.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61853)

REGVLA LXVI.

Chm non fiat per eum, ad quem pertinet, quò minus conditio impleatur, haberi debet perinde, ac si impleta fuisset.

VNde sumpta est, inter civites numero 121. continetur his verbis. *Iure civili receptum est, quoties per eum, cuius interest, conditionem impleri, non fiat, quò minus impleatur, perinde haberi, ac si impleta fuisset.* Locum habere in ultimis voluntatibus, in contractibus, & dispositione statuti. Decius asseverat, sed latius patere *Glosse* exempla ostendunt. Nam ex *G. n. c. 22.* inducit Abraham factum, qui ne occideret filium suum, uti mandarat Dominus, ab Angelo impeditus est. Ac proinde meritum ipsius perfectum fuit, & collatum præmium non secus, ac si reipsa Isaacum immolasset. *Si quelibet. 22. q. 2. Car. am. in Theol. fundam. n. 694.* 2. *Sitias* in testamento libertatem legavit Stichò servo, si decem sestertia penderet hæredi. Hæres oblatam pecuniam noluit acceptare: censetur expleta conditio à Stichò, quia quò minus fieret, per eum non stetit. *l. ult. C. de cond. infer.* 3. Non dispar illud Baldi exemplum est. Quidam fratribus *S. Dominici* pro sepultura legavit 100. aureos, sed in excommunicatione decedens sepulturâ privat, nihilominus legatum debetur monasterio, quia conditio habetur impleta, cum non stet per fratres illos, quò minus impleta fuerit. *Ever. in loco à primo ad ultimum.* 4. Iudex decrevit citationem contra absentem, militique executorem, ut ipse reus veniret ad audiendam sententiam: At reus per familiares suos impedit

executorem, ne posset citare, nunquid habetur pro citato? Omnino, quia per eum stetit, quò minus audiret voluntatem Iudicis. *c. Quoniam frequenter. §. Perro. Vt lite non contest.*

NOTA hic, hujus Regula, & superius explicatæ quadagesimæ primæ differentiam. Aliud enim est non imputari ad culpam, & haberi conditionem pro impleta. Hoc in præsentî Regula, illud in altera dicitur. Nec raro contingit, ut culpa quidem vacet omisio nostra, nullum tamen inde fructum reportemus, ut videre licet in conditionibus ad valorem, & usum sacramentorum necessariis, quæ in nostra potestate non sunt. Non enim de casuali, sed potestativâ tantùm conditione Reg. loquitur.

II. Amplia 1. Vt valeat etiam in iis, quæ animæ salutem concernunt, ut exemplum Abraham allatum indicat, & *SS. PP. cum DD. Theologis* unanimiter approbant. *S. Aug. in Psal. 134.* Quia Deus cor quærit, cor inspicit intus, testis est, iudex est, approbator, adiutor, coronator: sufficit, ut offeras voluntatem. Item in *Psal. 57.* Quicquid vis, & non potes, factum Deus computat. *S. Bern. epist. 77.* Quid planius, quàm quod voluntas pro facto reputetur, ubi factum excusat necessitas. Eadem invenies apud scholasticos in *1. 2. q. 20. art. 4. Valen II. Disp. 2. q. 15. Puncto 4. Vasqu. in 12. Disp. 76. c. 2. Azor I. l. 2. c. 6. q. 5. Suarez l. 12. d. Grat. c. 6.* **Am**

Amplia 2. Vt sufficiat non solum ad exceptionem, sed etiam ad actionem pariendam. Ex vendito enim agi potest, quasi impleta esset conditio, si non stetit per eum, sed per emptorem, quo minus adimpleretur. *l. Labeo. ff. de contrah. empt.*

Amplia 3. Vt locum habeat etiam, quando de summi Pontificis aut Principis auctoritate vel præiudicio ageretur. *Exemplum cape.* In universitate N. pro beneficio vacante nominatus est Codrus, petiitque intra sex menses, uti oportet, conferri sibi beneficium, Collator moram facit, & tardius iusto confert. Vnde sequitur, non stare per Codrum, quod minus tempestivè consequatur illud: idcirco collatio debet haberi pro facta à die requisitionis, quicquid in contrarium minus benigni collatores moliantur.

Amplia 4. Sive agatur de iure acquirendo, si ve de eo amittendo. Nam si oblata sit datio pro demoliendo opere, & non steterit per offerentem, sed nunciantem, quod minus præstetur, habebitur nunciatio pro remissa. *Iason. ad l. prator ff. de novi operis nunciat.*

III. Obj. 1. Lex quia naturam imitari solet, super impossibili non fingit. *l. Qui ad certum ff. locati.* quomodo igitur id, quod factum non est, factum

esse fingit, cum in nullius hominis potestate sit efficere, ut factum sit, quod revera factum non est.

R. Si hujus objectionis tanta vis est, quantam *Alciatus* invenit, *Peckio* teste, magnam fictionum partem eliminat, ut cuilibet accuratius examinanti patebit: quod malum ut evitemus, dicendum est, non fingere quicquam impossibile, sed statuere, ut, quod non factum est, sed fieri potuit, pro facto acceptetur, quando nullius culpæ ascribi potest omisio.

Obj. 2. Testator Cajus mille aureos legavit Bertæ, si Cornelio Strabonubere. Ante contractum matrimonium Strabus moritur, & conditio non impletur absque culpa Bertæ, cui nihilominus legatum negatur. *l. Legatum. ff. de condit. l. Si sub diversis. ff. de condit. & demonstr.*

R. Mors non prævisa, sed invasa & minimè optata fortunæ casus est, non subiectus arbitrio nostro. Ideo legatum non datur Bertæ, quamvis per eam non stet, quod minus impleatur conditio, tum quia casualis est, tum quia mens testatoris fuit, ut tunc tantum potiretur legato, quando nupsisset, undecunque effectus impediretur. *V. Barbos. in Axiom. 48. Fillius. Tract. 33. n. 163.*

REGULA LXVII.

Quod alicui suo non licet nomine, nec alieno licebit.

I. **H**vic Regule duplitem sensum tribuit *Peckius*. Prior est, quod alicui sub nomine suo proprio facere non licet, neque sub alieno nomine,